

Sygn. akt I C 559/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartosz Kasielski

Protokolant: sekretarz sądowy Sylwia Wróblewska

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.

przeciwko J. Ż. (1)

o zapłatę

1. uchyla w całości nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w dniu 24 kwietnia 2017 roku w sprawie sygn. akt I Nc 377/17;
2. zasądza od J. Ż. (1) na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 11.433,90 zł (jedenaście tysięcy czterysta trzydzieści trzy złote 90/100) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, nie wyższymi jednak niż w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 10.202,78 zł (dziesięć tysięcy dwieście dwa złote 78/100) od dnia 6 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty;
3. nie obciąża J. Ż. (1) obowiązkiem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 559/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 6 kwietnia 2017 roku (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wystąpił przeciwko J. Ż. (1) o zapłatę kwoty 11.433,90 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP z ograniczeniem do odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 10.202,78 złotych od dnia 6 kwietnia 2017 roku tytułem należności wynikających z niespłaconej pożyczki gotówkowej. Nadto powód wniósł o przyznanie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(pozew k. 3 – 4v)

Nakazem zapłaty z dnia 24 kwietnia 2017 roku wydanym w postępowaniu nakazowym w sprawie I Nc 377/17 Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

(nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym k. 28)

Pismem procesowym z dnia 18 maja 2017 roku J. Ż. (1) wniosła zarzuty od nakazu zapłaty z dnia 24 kwietnia 2017 roku wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz przyznanie kosztów procesu.

Uzasadniając swoje stanowisko procesowe J. Ż. (1) podniosła zarzut braku udowodnienia faktu wypłaty środków pochodnych z zawartej umowy pożyczki, skutecznego doręczenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, a także złożenia na wyciągu z ksiąg bankowych podpisu przez osoby nieposiadające ku temu stosownego uprawnienia.

(zarzuty od nakazu zapłaty k. 29 – 30)

Postanowieniem z dnia 21 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zwolnił J. B. od kosztów sądowych w całości.

(postanowienie k. 40)

W toku rozprawy w dniu 12 września 2017 roku pozwana wniosła z ostrożności procesowej na wypadek uwzględnienia powództwa o rozłożenie zasądzonej kwoty na raty miesięczne w wysokości po 100 złotych.

(protokół rozprawy z dnia 12 września 2017 roku 24:00 min – 28:02 min k.61 – 62)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 4 listopada 2015 roku J. Ż. (1) zawarła z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą we W. umowę nr PG\ (...), na podstawie której udzielono jej pożyczki w wysokości 12.351,40 złotych na okres od dnia 4 listopada 2015 roku do dnia 22 listopada 2019 roku (§ 1 ust. 1 i 2 umowy). Strony ustaliły, że pożyczka zostanie spłacona w ramach 48 równych rat kapitałowo – odsetkowych, każda w kwocie 319,05 złotych, z wyjątkiem ostatniej raty wyrównawczej w wysokości 69,35 złotych, płatne do 23 – go dnia każdego miesiąca począwszy od dnia 23 grudnia 2015 roku (§ 2 ust. 1 i 2 umowy).

Oprocentowanie nominalne pożyczki zostało określone na poziomie 10,00 % w skali roku. Całkowita kwota pożyczki wynosiła kwotę 8.000,00 złotych, natomiast pożyczkobiorca zobowiązał się ponadto do zapłaty opłat, prowizji i innych kosztów związanych z udzieleniem pożyczki w wysokości 100 złotych (opłata przygotowawcza), 2.012,09 złotych (prowizja bankowa), 1.422,26 złotych (składka ubezpieczeniowa na wypadek śmierci i trwałej całkowitej niezdolności do pracy) oraz 817,05 złotych (składka ubezpieczeniowa na wypadek poważnego zachorowania), które to koszty zostały sfinansowane z kwoty udzielonej pożyczki – § 1 ust. 4 i 6 umowy.

Pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty rat pożyczki i należnych odsetek w wysokościach i terminach podanych w harmonogramie spłat stanowiącym integralną część umowy (§ 2 ust. 3 umowy).

Niespłacona w terminie kwota pożyczki stanowiła od dnia następującego po dniu spłaty zadłużenie przeterminowane, od którego bank naliczał odsetki karne według zmiennej stopy procentowej określonej jako czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego wynoszącej na dzień zawarcia umowy 10% w stosunku rocznym (§ 2 ust. 7 umowy).

Bank uprawniony był do wypowiedzenia umowy w przypadku braku zapłaty przez pożyczkobiorcę w terminie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności po uprzednim wezwaniu do spłaty zaległych rat w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania (§ 2 ust. 12 i § 4 ust. 5 i 6 lit. a umowy). Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni (§ 2 ust. 12 umowy).

J. Ż. (1) udzieliła ponadto (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą we W. pełnomocnictwa do pobierania z rachunku bankowego środków na spłatę pożyczki, a także podpisała oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 97 ustawy – Prawo bankowe, umowę cesji praw z umowy ubezpieczenia, polisę ubezpieczeniową, harmonogram spłat pożyczki oraz wniosek kredytowy.

(umowa pożyczki k.7 – 10v, pełnomocnictwo k.10, oświadczenie k.11, umowa cesji k.13, polisa k.14, harmonogram spłat k.15 – 16, wniosek kredytowy k.17, dowód z przesłuchania pozwanej - protokół rozprawy z dnia 12 września 2017 roku 5:32 min – 8:50 min k. 1)

Kwota udzielonej pożyczki w wysokości 12.351,40 złotych, w tym 2.112,09 złotych tytułem prowizji oraz 2.239,31 złotych tytułem prowizji, została wypłacona w dniu 4 listopada 2015 roku na wskazany w umowie rachunek bankowy o numerze (...).

(potwierdzenie złożenia dyspozycji przelewu k. 50)

J. Ż. (1) zaciągnęła przedmiotową pożyczkę w ramach pomocy dla znajomej, którą poznała wcześniej w trakcie 6 – miesięcznej terapii. Kobieta namówiła ją, aby uzyskała dla niej wsparcie finansowe, które miało zostać przeznaczone na leczenie chorego syna.

W początkowym okresie J. Ż. (1) starała się regulować na bieżąco raty pożyczki, ale ostatecznie jej sytuacja materialna nie pozwalała na terminowe wpłaty. Kobieta uzyskała od swojej znajomej jedynie część środków, które spłaciła w ramach zaciągniętej pożyczki. W późniejszym czasie znajoma J. Ż. (2) zniknęła i nie było możliwe skontaktowanie się z nią w jakikolwiek sposób. Kobieta nie zdecydowała się zawiadomić o całej sytuacji organów ścigania.

(dowód z przesłuchania pozwanej – protokół rozprawy z dnia 12 września 2017 roku 8:50 min – 17:39 min k. 61)

Pismem z dnia 22 sierpnia 2016 roku, w związku z zaległościami w spłacie pożyczki w łącznej wysokości 2.461,28 złotych, (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wypowiedział J. Ż. (1) umowę pożyczki nr PG\ (...) z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, po upływie którego cała należność miała zostać postawiona w stan natychmiastowej wymagalności.

(wypowiedzenie umowy pożyczki k. 18, potwierdzenie nadania k. 49)

Pismem z dnia 27 lutego 2017 roku (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wezwał J. Ż. (1) do zapłaty kwoty 11.327,69 złotych tytułem niespłaconej pożyczki. Przedmiotowe wezwanie pozostało bez odpowiedzi.

(wezwanie do zapłaty k. 19, potwierdzenie odbioru k.20)

W dniu 6 kwietnia 2017 roku (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wystawiła wyciąg z ksiąg banku, w którym stwierdziła, że z tytułu umowy nr PG\ (...) przysługuje mu względem J. Ż. (1) wierzytelność w kwocie 11.433,90 złotych, w tym 10.202,78 złotych tytułem niespłaconego kapitału, 575,21 złotych tytułem odsetek karnych naliczonych na dzień 6 kwietnia 2017 roku oraz 655,91 złotych tytułem odsetek umownych.

(wyciąg z ksiąg banku k. 5)

J. Ż. (1) w okresie obowiązywania umowy pożyczki dokonała łącznych wpłat w wysokości 2.663,48 złotych, które zostały zaliczone przez bank na poczet kapitału w wysokości 2.148,62 złotych, na poczet odsetek w wysokości 370,62 złotych oraz kosztów windykacji i odsetek karnych w wysokości 144,24 złotych..

Na dzień 13 lipca 2017 roku kapitał pozostały do spłaty obejmował kwotę 10.202,78 złotych.

(zestawienie wpłat i zaległości k. 51 – 52v)

J. Ż. (1) osiąga dochód w wysokości 840,14 złotych miesięcznie z tytułu emerytury. Kobieta nie posiada żadnych oszczędności, praw rzeczowych, czy innych wartościowych rzeczy ruchomych. Stałe miesięczne wydatki w budżecie domowym obejmują : czynsz za mieszkanie około 40-50 złotych, gaz – 35 złotych, prąd – 70 – 80 złotych, woda/ścieki – 30 złotych, abonament RTV – 15 złotych, wyżywienie – 300 złotych, środki higieniczne – 100 złotych, komunikacja miejska – 50 złotych, telefon – 35 złotych, wydatki kulturalne – 50 złotych, odzież/obuwie – 30 złotych. Ponadto spłaca inne pożyczki w łącznej kwocie 220 złotych miesięcznie, a także ponosi koszty leczenia w wysokości ok. 130 złotych miesięcznie. J. Ż. (1) nie jest w stanie zaoszczędzić żadnych środków, a przy tym nie może liczyć na pomoc finansową najbliższych członków rodziny.

(dowód z przesłuchania pozwanej - protokół rozprawy z dnia 12 września 2017 roku 17:39 min – 21:13 min k. 61, oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym k. 36, decyzja ZUS k.37)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt zgromadzonego materiału dowodowego, w tym twierdzenia J. Ż. (1) oraz przedłożone przez (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W. dokumenty, w szczególności zaś związane z zawarciem, obsługą oraz spłatą zadłużenia z tytułu umowy pożyczki.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje :

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Zasada odpowiedzialności pozwanej w niniejszej sprawie wynika z treści art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1988 ze zm.), a także § 1 umowy pożyczki z dnia 4 listopada 2015 roku. Dodatkowo w zakresie zabezpieczenia spłaty oraz oprocentowania pożyczki, z mocy art. 78 ustawy Prawo bankowe odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy Prawa bankowego odnoszące się do zabezpieczenia spłaty i oprocentowania kredytu.

Analiza zgromadzonego materiału dowodowego potwierdziła zasadność roszczenia dochodzonego przez powoda. Z kolei zarzuty zgłoszone przez pozwaną okazały się nieusprawiedliwione.

Po pierwsze, wsparcie finansowe objęte umową w łącznej kwocie 12.351,40 złotych zostało wypłacone na rachunek bankowy wskazany w umowie pożyczki zgodnie z dyspozycją uruchomienia kredytu z dnia 4 listopada 2015 roku. Okoliczność tą potwierdza stosowny dokument złożony przez powódkę (k.50). Nie można przy tym stracić z pola widzenia zbieżności czasowej między samym podpisaniem umowy, a wypłatą pochodzących z niej środków. Obie czynności zostały wykonane w dniu 4 listopada 2015 roku, co urzeczywistnia wywiązanie się przez bank z ciążących na nim obowiązków umownych. Jednocześnie Sąd nie podzielił wątpliwości powódki co do autentyczności złożonego dokumentu – „potwierdzenia złożenia dyspozycji przelewu”, tym bardziej że spełniał on kryteria opisane w art. 95 § 1 ustawy Prawo Bankowe (opatrzenie pieczęcią banku i podpisem upoważnionego pracownika).

Po wtóre, brak rzeczywistego wykorzystania środków pochodzących z pożyczki przez pozwaną nie stanowi okoliczności zwalniającej jej z odpowiedzialności w realiach niniejszej sprawy. Sąd nie kwestionuje przebiegu wydarzeń opisanych przez J. Ż. (1), w szczególności zbytniej łatwowierności względem dopiero co poznanej osoby i przekazania jej całości uzyskanych środków, przy czym są to fakty całkowicie irrelewantne z punktu widzenia rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Pozwana nie podważyła skutecznie faktu zaciągnięcia zobowiązania, a zatem jako pożyczkobiorca jest zobligowana do zwrotu uzyskanej pożyczki. Istotnym w tym zakresie pozostaje złożenie przez J. Ż. (1) własnoręcznych podpisów nie tylko pod treścią samej umowy, ale również wnioskiem kredytowym, pełnomocnictwem do pobierania środków, cesją praw z umowy ubezpieczenia, polisą ubezpieczeniową, czy harmonogramem spłat. W tym świetle trudno przyjąć, że pozwana nie miała jakiegokolwiek świadomości, że zawiera umowę we własnym imieniu i na swoją rzecz. Sąd dostrzega wskazywane przez pozwaną okoliczności, które prowadzą do konkluzji, że pozwana mogła stać się ofiarą celowego wprowadzenia w błąd przez osobę trzecią celem osiągnięcia przez nią korzyści majątkowej, niemniej jednak czynnik ten pozostawał bez wpływu na jej odpowiedzialność cywilnoprawną, zaś kwestia ewentualnego czynu zabronionego popełnionego na jej szkodę leży poza kompetencjami Sądu orzekającego w niniejszej sprawie.

Po trzecie, nieuzasadnionym pozostawał zarzut braku skutecznego doręczenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Przedłożone przez stronę powodową dokumenty obejmowały zarówno treść samego wypowiedzenia (dokument z dnia 22 sierpnia 2016 roku k.18), jak również potwierdzenie nadania korespondencji listownej zawierającej to oświadczenie na adres zamieszkania pozwanej (data nadania – 22 sierpnia 2016 roku k.49). Ostatecznie kwestia ta nie była negowana przez pozwaną, a Sąd nie znalazł podstaw do stwierdzenia, że proces wypowiedzenia umowy był obarczony jakimkolwiek błędem.

Na koniec należy zaznaczyć, że nie znajdowało żadnych podstaw kwestionowanie skuteczności podpisu, jakim opatrzone został wyciąg z ksiąg bankowych. Stosownie do treści art. 95 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, księgi

rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Przytoczony przepis Prawa bankowego do skuteczności wystawionego wyciągu z ksiąg bankowych wymaga zatem jego podpisania przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków oraz opatrzenia pieczęcią banku. W okolicznościach przedmiotowej sprawy nie budzi jakichkolwiek wątpliwości zgodność wystawionego wyciągu z dyspozycją art. 95 ust. 1 Prawa bankowego. Wyciąg ten został bowiem podpisany przez K. Ś., dysponującego w tym zakresie skutecznym pełnomocnictwem udzielonym przez członków zarządu (...) Bank Spółki Akcyjnej (pełnomocnictwo k.21, odpis KRS k.22 – 25). W odniesieniu zaś do czytelności złożonego podpisu warto zauważyć, że żaden przepis nie przewiduje konieczności podpisywania się w sposób czytelny, o ile z treści złożonego oświadczenia w sposób jednoznaczny i bezsporny wynika autorstwo złożonego podpisu. W tym aspekcie Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania podpisów złożonych przez umocowanego do tego pełnomocnika strony powodowej.

Powyższe rozważania prowadzą do konkluzji, że żaden ze zgłoszonych przez pozwaną zarzutów nie mógł osiągnąć zamierzonego rezultatu. Jednocześnie złożone przez powódkę dokumenty dotyczące obsługi udzielonej pożyczki potwierdziły wysokość dochodzonego przez bank roszczenia. Z poczynionych przez Sąd ustaleń wynika wprost, że J. Ż. (1) dokonała pięciu spłat w łącznej wysokości 2.663,49 złotych, z czego kwota 2.148,62 złotych została przeznaczona na spłatę kapitału. Skoro pierwotna wysokość należności głównej obejmowała kwotę 12.351,40 złotych to faktycznie dokonane spłaty ograniczyły ją do kwoty 10.202,78 złotych (12.351,40 złotych – 2.148,62 złotych). Zadłużenie z tytułu odsetek umownych (655,91 złotych) oraz karnych (575,21 złotych) znalazło swoje odzwierciedlenie w szczegółowym zestawieniu wpłat oraz sposoby ich zalecenia na wymagalne należności. Złożone przez stronę powodową dokumenty wyraźnie przedstawiają na poczet jakiej kwoty zaliczano poszczególne spłaty (kapitał, odsetki, odsetki karnej, koszty windykacji), zaś sam mechanizm rozliczania poszczególnych świadczeń odpowiada porozumieniu stron opisanemu w § 2 ust. 6 umowy pożyczki. W konsekwencji Sąd nie dopatrył się żadnych przeciwwskazań, aby uznać szczegółowe rozliczenie spłaty pożyczki za nieodpowiadające rzeczywistemu stanowi rzeczy.

W świetle powyższych rozważań Sąd uznał, że J. Ż. (1) nadal posiada zaległości z tytułu zaciągniętej pożyczki w kwocie 11.433,90 złotych, która została przyznana na rzecz strony powodowej.

W realiach niniejszej sprawy Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania instytucji art. 320 k.p.c. i rozłożenia zasądzzonego świadczenia na raty.

Przewidziane w ustawie uprawnienie ma charakter normy wyjątkowej, gdyż może być zastosowana jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach. W zasadzie chodzi o okoliczności dotyczące pozwanego dłużnika, jego sytuację osobistą, majątkową, finansową, rodzinną, które powodują, że nierealne jest spełnienie przez niego od razu i w pełnej wysokości zasądzzonego świadczenia. Przyjmuje się np., że za zastosowaniem omawianego przepisu przemawia sytuacja, w której pozwany uznaje powództwo i podnosi, że nieuregulowanie długu jest spowodowane wyłącznie jego złą sytuacją majątkową (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 kwietnia 2016 roku, I ACa 72/16, Lex nr 2044347, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 maja 2016 roku, I ACa 777/15, Lex nr 2061859). Rozłożenie świadczenia na raty należy do władzy dyskrecjonalnej sądu stanowiąc instrument pozwalający na wykonanie wyroku bez ponoszenia przez dłużnika (i ewentualnie jego rodzinę) szczególnie dotkliwych reperkusji. Przepis art. 320 k.p.c. daje sądowi możliwość orzekania o sposobie spełnienia świadczenia w sposób bardziej dogodny dla zobowiązanego, aniżeli wynikałoby to z regulacji prawa materialnego. Uprawnienie to przysługuje sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach, w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzzonego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody. Trudności w spełnieniu świadczenia mogą być obiektywne, spowodowane nieurodzajem czy klęską żywiołową, mogą być jednak także spowodowane działaniem samego dłużnika. Skorzystanie z przysługującego sądowi uprawnienia ma na celu także uchronienie

pozwanego od postępowania egzekucyjnego, ma bowiem na celu umożliwienie mu wykonania wyroku w sposób dobrowolny (por. komentarz T. Ereciński (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom II. Postępowanie rozpoznawcze, wyd. IV, komentarz do art. 320 k.p.c., komentarz M. Manowska do art. 320 k.p.c., Lex).

Niewątpliwie sytuacja materialna J. Ż. (1) jest niezwykle trudna. Budżet gospodarstwa domowego pozwanej opiera się na emeryturze w wysokości ok. 840 złotych, która w całości przeznaczona jest na bieżące utrzymanie. Prowadzi to do konkluzji, że ewentualna ratalna spłata zadłużenia byłaby czysto hipotetyczna, a przy tym krzywdząca dla wierzyciela. Uprawnienie banku do odzyskania udzielonego świadczenia zostałoby znacznie odroczone w czasie, a przy tym nie istniałyby żadne gwarancje, że pozwana będzie wywiązywać się z tak przyjętego planu wykonania zobowiązania. Trudno również rozpatrywać możliwość zastosowania art. 320 k.p.c. w sposób zaproponowany przez J. Ż. (1). Przyjęcie rat na poziomie 100 złotych miesięcznie prowadziłoby bowiem do konieczności rozłożenia świadczenia na 114 miesięcznych spłat, a zatem skutkowałoby odroczeniem spłaty zadłużenia na okres ponad 9 lat. Takie rozwiązanie w rażący sposób naruszałoby uzasadniony interes powoda jako wierzyciela.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z § 2 ust. 7 umowy zgodnie z żądaniem pozwu przyznając je od kwoty 10.202,78 złotych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, z tym jednak zastrzeżeniem, że ich wysokość nie powinna wykroczać poza wartość maksymalnych odsetek za opóźnienie (art. 481 § 2¹ k.c.), od daty wytoczenia powództwa, tj. od dnia 6 kwietnia 2017 roku.

Z powyższych względów Sąd działając na podstawie art. 496 k.p.c. uchylił w całości nakaz zapłaty z dnia 24 kwietnia 2017 roku i orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, przy czym konieczność uchylecia nakazu zapłaty wynikała jedynie z odmiennego niż pierwotne rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

W myśl art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy skutkowały przyjęciem, że zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek powodujący konieczność odstąpienia od głównej zasady odpowiedzialności za wynik procesu.

Szczególne okoliczności o jakich mowa w treści powyższej normy dotyczą nie tylko przebiegu samego procesu, ale również stanu majątkowego i sytuacji życiowej stron. W judykaturze podnosi się, że sytuacja życiowa i materialna strony przegrywającej może uzasadniać odstępstwo od zasady odpowiedzialności za wynik procesu, jeżeli jest tak dalece trudna, że uniemożliwia jej pokrycie kosztów należnych przeciwnikowi. Całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego wyjątku powinny być jednak ocenione z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (por. postanowienia Sądu Najwyższego : z dnia 3 lutego 2011 roku, I CZ 171/10, Lex nr 738386; z dnia 11 sierpnia 2010 roku, I CZ 51/10, Lex nr 737252; z dnia 19 września 2013 roku, I CZ 183/12, Lex nr 1388472; z dnia 5 lipca 2013 roku, IV CZ 58/13, Lex nr 1396462; z dnia 17 kwietnia 2013 roku, V CZ 124/12, Lex nr 1341727).

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy potwierdza, że J. Ż. (1) nie jest osobą celowo unikającą spłaty zaciągniętych zobowiązań, zaś jej problemy finansowe stanowią efekt niezwykle niskich dochodów z tytułu otrzymywanej emerytury, a także niewłaściwych decyzji życiowych, w tym obdarzenia nadmiernym zaufaniem znajomej, dla której zgodziła się wziąć pożyczkę. Uzyskiwane przez pozwaną dochody nie pozwalają na poniesienie przez nią kosztów niniejszego procesu bez uszczerbku utrzymania dla siebie. Miesięczny budżet domowy pozostaje ledwie wystarczający do zaspokojenia podstawowych potrzeb egzystencjonalnych. Mając przy tym na uwadze brak jakichkolwiek oszczędności, czy wartościowych przedmiotów ruchomych i nieruchomości, a także porównując status materialny pozwanej oraz powódki – jednej z największych instytucji finansowych na polskim rynku bankowym, Sąd uznał, że obciążenie pozwanej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu pozostawałoby w sprzeczności z elementarnym poczuciem sprawiedliwości.